

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. spalio 14 d. Nr. 21RE3-154 (AG3-147/24-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui V.R.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo V.R. skundą dėl atsakovės Akmenės rajono savivaldybės administracijos rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas V.R. (toliau – ir Pareiškėjas) 2024 m. rugsėjo 19 d. Komisijai pateikė skundą (toliau – skundas, b. l. 1-3), kuriuo prašo „<...> teisių gauti tinkamą atsakymą iš valdžios institucijos Akmenės rajono savivaldybės administracijos į jos direktorei Aromedai Laucienei <...> pateiktus klausimus ir dėl suformuluotos problemos sprendimo 2024 m. rugpjūčio 20 d. laiške, <...> įpareigoti Akmenės rajono savivaldybės administracijos direktorę Aromedą Laucienę atsakymo man pateikiamų argumentų pagrįstumo konkrečiais teisės aktais ir pripažinimą problemos ar paneigimą jo bei numatomas galimybes padėčiai pagerinti.“

Pareiškėjas nurodo, kad 2024 m. rugpjūčio 20 d. laišku „Pakraščio sporte – iškreiptų veidrodžių karalystė“ (toliau – laiškas) kreipėsi į Akmenės rajono savivaldybės administracijos (toliau – Atsakovė arba Administracija) direktorę Aromedą Laucienę. Laiške Pareiškėjas nurodė faktus ir argumentus, kuriais remiantis jis, kaip Akmenės rajonui čempionatuose atstovaujantis sportininkas, turėtų gauti finansavimą iš Akmenės rajono savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) biudžeto. Teigia, kad jis iki 2024 m. finansavimą už nurodytą veiklą gaudavo.

Pareiškėjo skundas grindžiamas tuo, kad gautame iš Administracijos atsakyme – 2024 m. rugsėjo 6 d. rašte Nr. S-1672 „Dėl atsakymo pateikimo“ (toliau – Raštas), beveik nereflektuota į Pareiškėjo pateiktą informaciją, į Pareiškėjo pateiktus penkis klausimus atsakyta lakoniškai, nenurodant konkrečių teisės aktų normų. Pareiškėjo vertinimu, Rašte pateikti atsakymai nėra pakankamai aiškūs.

Atsakovė atsiliepiu su Pareiškėjo skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime (b. l. 18-20) pirmiausiai apžvelgia ginčui aktualias teisinio reglamentavimo nuostatas, susijusias su asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimu viešojo administravimo subjektuose, t. y. nurodo, kad atsakant į asmenų pateiktus prašymus/skundus vadovaujamosi Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr.

875 (toliau – Taisyklės), kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 11 straipsnyje.

Paaškina skundo ir prašymo apibrėžimus pagal VAI. Paaškina, kad VAI ir Taisyklėse įtvirtinti viešojo administravimo subjektų veiklos, asmenų skundų, prašymų ar kreipimusių nagrinėjimo principai ir taisyklės. Nurodo, kad viešojo administravimo subjektas, remiantis VAI įtvirtintu išsamumo principu, į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Taip pat nurodo, jog Taisyklėse įtvirtinta, kad į asmenų prašymus atsakoma tokiu būdu, koku pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymo kitu būdu, o atsakymai parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį. Pažymi, kad tuo atveju, kai asmens kreipimesi nėra prašoma suteikti administracinę paslaugą, informaciją ar priimti administracinį sprendimą, į asmens prašymą atsakoma laisva forma arba nurodomos atsakymo tai padaryti priežastys.

Pasak Atsakovės, į Pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 20 d. pateiktą raštą (akcentuoja, kad pats Pareiškėjas minėtą raštą įvardino kaip laišką „Pakraščio sporte – iškreiptų veidrodžių karalystė?“) buvo atsakyta laisvos formos raštu (Taisyklių 45.4 papunktis).

Teigia, kad Pareiškėjui Rašte buvo atsakyta į visus jo pateiktus penkis klausimus, tai buvo padaryta aiškiai ir išsamiai, kiek tai buvo įmanoma pagal Administracijos kompetenciją, įvertinus laiško turinį. Atsakovė atkreipia dėmesį, kad Pareiškėjas dėl tų pačių klausimų ir savo nuomonės išreiškimo į Administracijos specialistą, kuriojantį sporto sritį Akmenės rajone, buvo kreipęsis ir anksčiau, teigia, kad specialistas žodžiu jau buvo pateikęs informaciją Pareiškėją dominančiais klausimais. Anot Atsakovės, tokia pati informacija Pareiškėjui buvo pateikta ir skundžiamu Raštu.

Pažymi, kad bylos nagrinėjimo metu atsakovo teikiami paaiškinimai negali papildyti atsakymų turinio, o gali tik paaiškinti aplinkybes, kurios nurodytos atsakymuose, nes yra vertinamas faktas, ar į pareiškėjo prašymus buvo tinkamai atsakyta iki teismo ginčo, o ne teismo nagrinėjimo metu teikiama paaiškinimais. Yra reikšmingi tokie paaiškinimai, kuriais grindžiamas informacijos, nurodytos atsakymuose, pagrįstumas, tačiau negali būti teikiama nauja informacija, kurios nėra atsakovo atsakymuose į prašymus. Pateikia aktualią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką minėtu aspektu.

Pateikia Pareiškėjo klausimų ir Atsakovės pateiktų atsakymų apžvalgą.

Į Pareiškėjo klausimą „Pinigai į Sporto rėmimo fondo sąskaitą ateina iš rajono biudžeto pagal projektus, kuriuos pripažįsta pagrįstais Akmenės rajono savivaldybės administracija sudaryta speciali komisija, o galiausiai atsakomybę neša Administracija, tad klausimas – ar ji prisiima tą atsakomybę, dėl sporto rėmimo fondą pamaitinimo, kai tas fondas nepasirūpino sportininkais, o jiems galimas skirti biudžeto lėšos paskyrė kitai grupei žmonių?“, Atsakovė reflektuoja, kad Sporto rėmimo fondas yra nevyriausybinė organizacija, kuri veikia ir už savo veiklą atsiskaito kaip atskiras juridinis asmuo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais. Savivaldybė Sporto rėmimo fondui lėšų 2024 m. skyrė tik iš Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos pagal projektinį finansavimą projekte numatytoms veikloms įgyvendinti. Nurodo, kad programos lėšų paskirstymas skelbiamas Savivaldybės interneto svetainėje www.akmene.lt.

Atsakovės vertinimu, Pareiškėjas klaidingai suvokia projektinių nevyriausybinių organizacijų, tokių kaip Akmenės rajono sporto rėmimo fondas, finansavimo aplinkybes. Pabrėžia, kad Akmenės rajono sporto rėmimo fondas yra savarankiška, Savivaldybei nepavaldi organizacija, kuri savo veiklą vykdo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais.

Dėl Pareiškėjo klausimo ar jam, kaip rajono gyventojui, kuris čempionatuose atstovauja rajoną ir jį reprezentuoja, priklauso nors dalis rajono sporto bendruomenės finansavimo lėšų (jei priklauso, tai kokia forma), Atsakovė paaškina, kad Savivaldybės biudžeto lėšos, vadovaujantis Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 25 d. sprendimo Nr. T-98 „Dėl Akmenės rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų programų projektų konkursų organizavimo ir

finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 7.1 papunkčiu, skiriamos tik juridiniams asmenims, kurie veiklą vykdo Akmenės rajone.

Dėl Pareiškėjo klausimo „Ar Sporto centras yra ribotų galimybių reguliariai sportuojantiems rajono gyventojams, kurie pasiekia aukštų rezultatų. Jei ribotų, tai ar Savivaldybėje tinkamai veikia savotiški kompensavimo mechanizmai?“, Atsakovė pažymi, kad Akmenės rajono sporto centras yra biudžetinė įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai, Akmenės rajono savivaldybės tarybos sprendimai ir įstaigos nuostatai. Nurodo, kad kaip ir bet kurios kitos biudžetinės įstaigos, taip ir Akmenės rajono sporto centro veiklą riboja galiojantys teisės aktai bei turimi biudžeto asignavimai. Akmenės rajono sporto centras, vadovaujantis įstaigos nuostatais, kurie patvirtinti Savivaldybės tarybos, yra formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo mokykla, vykdanči šias sporto šakų programas: bokso, futbolo, krepšinio, lengvosios atletikos, plaukimo, stalo teniso ir sportinių (rungtynių) šokių.

Į Pareiškėjo klausimą „Ar tokio lygio čempionatuose teisė varžytis ir pasinaudoti ja Akmenės rajono atstovui bent prilyginama, tarkim, šalies kokios trečios lygos pirmenybėms ar vaikų mokymui plaukti – šiemet, o kitais metais, tarkim vaikų mokymui važiuoti dviračiu. Jei prilyginama, tai kodėl tada nesudaroma sąlygų?“ Atsakovė reflektuoja, kad teisės aktuose tokio lyginimo nėra numatyta.

Dėl Pareiškėjo klausimo apie komandos „Akmenės kraštas“ metinį biudžetą, jo planuojamo finansavimo dydį rajono biudžeto lėšomis (nesant tokios informacijos Pareiškėjas prašė nurodyti atitinkamą informaciją apie praeitą sezoną), nurodo, kad aptariamai komandai 2024 metais iš Sporto rėmimo programos lėšų nebuvo skirta, ir kad Sporto rėmimo programos lėšų paskirstymas skelbiamas www.akmene.lt. „Akmenės kraštas“ komanda yra sporto klubas, kuris veikia ir už savo veiklą atsiskaito kaip atskiras juridinis asmuo, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais.

Atsakovė pateikia informaciją apie informacijos pateikimo terminus pagal Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (toliau – Teisės gauti informaciją įstatymas) 14 straipsnį. Pažymi, kad atsakymas į Pareiškėjo pateiktą prašymą asmeniui buvo pateiktas nepraleidus įstatyme nustatyto 20 darbo dienų termino, tapati informacija Pareiškėjui kreipusis į atsakingą specialistą žodžiu buvo suteikta tą pačią dieną.

Atkreipia dėmesį, kad institucija, atsakydama į asmens prašymą pateikti informaciją, turi pareigą prašančiajam asmeniui pateikti turimo, o ne asmens norimo gauti, turinio informaciją (taip pat ir informacijos kiekio prasme). Teigia, kad Pareiškėjo argumentai, kad atsakymai pateikti ne pagal Pareiškėjo formuluotes, tiesiog bendromis tezėmis apie įstatymus, ar visiškai išvengiant atsakymų į klausimus „ar Administracija prisiima atsakomybę?“, „Ar sporto centras yra ribotų galimybių?“, yra niekuo nepagrįstas, nes Pareiškėjas nori ir siekia gauti tik tokią informaciją, kuri tenkintų jo lūkesčius (konkrečiai nenurodant ir negalint suprasti, ar šie jo lūkesčiai teisėti ir pagrįsti). Atsakovė laikosi pozicijos, kad Administracijos pateiktas Raštas yra informacinio pobūdžio, nesukeliantis Pareiškėjui jokių teisinių pasekmių, tačiau pagrįstas ir informatyvus, su nuorodomis į Pareiškėjui kylančius klausimus ir objektyvus, kiek tai įmanoma pagal pateiktus klausimus.

Atsakovė pripažįsta, kad atsakyme į savo prašymą Pareiškėjas turėjo būti informuojamas apie tokio atsakymo (nors ir informacinio turinio) apskundimo tvarką, vadovaujantis VAĮ 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos, kuriai gali būti paduotas skundas, pavadinimą ir adresą, taip pat terminą, per kurį gali būti pateiktas skundas. Tačiau Atsakovė laikosi pozicijos, kad minėtas trūkumas nesudaro pagrindo naikinti Raštą, kadangi Pareiškėjas, nepraleidęs įstatymo nustatyto termino, kreipėsi į Komisiją ir pasinaudojo savo teise Raštą apskusti, nors pastarajame ir nebuvo nurodyta jo apskundimo tvarka.

Atsakovės manymu, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinio Pareiškėjo reikalavimo dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, t. y. nagrinėti prašymą iš naujo pateikiant Pareiškėją tenkinančią informaciją. Akcentuoja, kad Administracija nagrinėjo Pareiškėjo prašymą ne dėl konkretaus administracinio priimto sprendimo ar atsisakymo jį priimti, o dėl informacijos Pareiškėjui suteikimo. Atsakovės teigimu, Raštas jokių teisinių pasekmių Pareiškėjui nesukelia ir niekaip neapriboja jo teisės gauti papildomą informaciją ar pačiam tokią informaciją rinkti. Vertina, kad Pareiškėjo argumentai,

jog pateikta informacija yra netinkama, netiksli, vengianti sukurti Pareiškėjui kažkokias teises, neatitinkanti tikrovės ar vengianti vertinti, yra hipotetinio, subjektyvaus pobūdžio ir nepagrįsta konkrečiais įrodymais.

Pažymi, kad Savivaldybės tarybos 2022 m. lapkričio 3 d. sprendimu Nr. T-228 patvirtintas Akmenės rajono savivaldybės sportininkų skatinimo tvarkos aprašas, kurio tikslas – skatinti Akmenės rajono sportininkus/žaidimų sporto šakų komandas, jų trenerius/mokytojus, pasiekusius aukštų sporto rezultatų, atstovaujančius Akmenės rajono savivaldybei ir prisidedančius prie Akmenės krašto garsinimo. Lėšos sportininkams skatinti skiriamos iš Savivaldybės biudžeto lėšų, planuojamų Švietimo, kultūros, jaunimo reikalų ir sporto paslaugų teikimo programoje sporto veiklai plėtoti. Nurodo, kad Pareiškėjas kiekvienais metais teikia paraiškas ir visada sulaukia finansavimo, įskaitant ir 2024 m. Atsakovės vertinimu, kad klausimų dėl skiriamų skatinimo priemonių Pareiškėjui nekyla, bet kyla klausimai dėl to, kad Pareiškėjas klaidingai suvokia projektinių nevyriausybinių organizacijų, kokia yra Akmenės rajono sporto rėmimo fondas, finansavimo aplinkybes. Akcentuoja, kad kiekviena organizacija pati savarankiškai sprendžia kokius projektus rengti ir kokias projektines veiklas nusimatyti. Papildomai pažymi, kad atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 2 straipsnio 21 punkte apibrėžiamą sportininko sąvoką bei į 3 punkte pateikiamą aukšto meistriskumo sporto sąvoką, darytina prielaida, kad de jure veteranai neatitinka įstatyme įtvirtintos sportininko sąvokos.

Atsakovė laikosi pozicijos, jog Pareiškėjo manymas, kad Savivaldybė nepateikia atsakymų į jo pateiktus klausimus visa Pareiškėjo norima ar tikėtina apimtimi, galėtų būti laikytini tik atsisakymu pateikti hipotetinius atsakymus į tai, kokio dydžio išmokos būtų skiriamos, jei pareiškėjas priklausytų kokiai nors organizacijai, asociacijai, ar pats įkurtų juridinį asmenį ir teiktų paraiškas projektinėms veiklos, jei asmuo turėtų teisę kaip juridinis asmuo, ar kuris nepatektų į veteranų kategoriją ir pan. Tai, pasak Atsakovės, negali būti laikoma Teisės gauti informaciją įstatymo 3 straipsnio 1 dalies reikalavimų pažeidimu, nes hipotetiniai atsakymai negali būti laikomi informacija, kaip ją apibrėžia nurodytas įstatymas, pateikia minėtu klausimu aktualią LVAT praktiką.

Byla nutraukta.

Šioje byloje ginčas kilo dėl Akmenės rajono savivaldybės administracijos 2024 m. rugsėjo 6 d. rašto Nr. S-1672 „Dėl atsakymo pateikimo“ (minėta, toliau – Raštas) teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Pareiškėjas 2024 m. rugpjūčio 20 d. laišku „Pakraščio sporte – iškreiptų veidrodžių karalystė“ (minėta, toliau – laiškas, b. l. 4-7) kreipėsi į Akmenės rajono savivaldybės (minėta, toliau – ir Savivaldybė) administracijos (minėta, toliau – Atsakovė arba Administracija) direktorę Aromedą Laucienę, kuriame išdėstė savo požiūrį į sporto reikalų organizavimą Savivaldybėje, savitą Savivaldybėje veikiančių sporto organizacijų veiklos vertinimą, taip pat prašė atsakyti į klausimus: 1) „Pinigai į Sporto rėmimo fondo sąskaitą ateina iš rajono biudžeto pagal projektus, kuriuos pripažįsta pagrįstais Akmenės rajono savivaldybės administracija sudaryta speciali komisija, o galiausiai atsakomybę neša Administracija, tad klausimas – ar ji prisiima tą atsakomybę, dėl sporto rėmimo fondą pamaitinimo, kai tas fondas nepasirūpino sportininkais, o jiems galimas skirti biudžeto lėšos paskyrė kitai grupei žmonių?“, 2) „<...> ar man priklauso nors dalis rajono sporto bendruomenės finansavimo lėšų. Kaip rajono gyventojui, kuris čempionatuose atstovauja rajonui, jį reprezentuoja. Jei priklauso, tai kokia forma rajono Savivaldybė pasirūpino.“; 3) „<...> ar Sporto centras yra ribotų galimybių reguliariai sportuojantiems rajono gyventojams, kurie pasiekia aukštų rezultatų. Jei ribotų, tai ar Savivaldybėje tinkamai veikia savotiški kompensavimo mechanizmai?“, 4) „<...> ar tokio lygio čempionatuose teisė varžytis ir pasinaudoti ja Akmenės rajono atstovui bent prilyginama, tarkim, šalies kokios trečios lygos pirmenybėms ar vaikų mokymui plaukti – šiemet, o kitais metais, tarkim vaikų mokymui važiuoti dviračiu. Jei prilyginama, tai kodėl tada nesudaroma sąlygų?“, 5) „<...> koks komandos „Akmenės kraštas“ metinis biudžetas <...>, kiek jis bus papildytas rajono biudžeto lėšomis. Jei dar nėra aišku, tai nurodykite apie praeitą sezoną, kuriame pinigai jau išleisti.“

Administracija elektroniniu paštu išsiuntė Pareiškėjui Raštą, kuriame pateikė atsakymus į jo pateiktus klausimus (Atsakovės atsakymų turinys iš esmės pateiktas atsiliepimo aprašyme, todėl Komisijos nebus detalai cituojamas ir aptarinėjamas šioje dalyje).

Pareiškėjo teigimu, Rašte beveik nereflektuota į jo pateiktą informaciją, į Pareiškėjo pateiktus penkis klausimus atsakyta „bendromis tezėmis“, nenurodant konkrečių teisės aktų normų. Pareiškėjo vertinimu, Rašte pateikti atsakymai nėra pakankamai aiškūs.

Nors Pareiškėjas skunde tiesiogiai ir nesuformulavo reikalavimo naikinti skundžiamą Raštą, tačiau iš skundo motyvų ir skunde teikiamo prašymo Komisijai galima suprasti, kad Pareiškėjas siekia, jog Administracija tinkamai (pagal jo supratimą) atsakytų į laiške keltus klausimus, t. y. kad Raštas turėtų būti panaikintas, o Administracija būtų įpareigota iš naujo atsakyti į Pareiškėjo klausimus.

Šiuo atveju Komisija vertins, ar Atsakovė teisingai priskyrė Pareiškėjo laišką prašymų kategorijai, kokiais teisės aktais vadovavosi atsakydama į Pareiškėjo laišką, ar turėjo būti priimtas administracinis sprendimas Pareiškėjo atžvilgiu.

Nagrinėjamu atveju aktualus reglamentavimas įtvirtintas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (minėta, toliau – VAĮ, aktuali redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d.), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (minėta, toliau – Taisyklės, aktuali redakcija 2022 m. rugsėjo 3 d.).

VAĮ numato dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektą formas, t. y. skundą ir prašymą. Šio konkretaus ginčo atveju tikslinga apžvelgti teises nuostatas, susijusias būtent su prašymo ypatumais. Taigi, pagal VAĮ 2 straipsnio 10 dalį, prašymas yra su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Prašymų, o ir skundų, nagrinėjimo bendrąsias nuostatas nustato VAĮ 11 straipsnis.

Viešojo administravimo normas, reglamentuojančias bendrą asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarką, detalizuoja Taisyklės. Pagal Taisyklės, prašymai būna tokie: 1) prašymas suteikti administracinę paslaugą; 2) prašymas pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu; 3) prašymas priimti administracinį sprendimą; 4) kiti prašymai, nenurodyti Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose.

Taisyklėse yra nustatyti asmenų prašymams ir skundams keliami reikalavimai (Taisyklių III skyrius). Pagal Taisyklių 35 punktą, prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 punkte nustatyta, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1 – 45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Informacijos gavimo iš viešojo administravimo subjektų tvarka nustatoma Teisės gauti informaciją įstatymu. Informacija pagal minėtą įstatymą reiškia žinias, duomenis, kuriais disponuoja institucija, vykdydama viešąsias funkcijas. LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad institucijos turi pateikti tik tokią informaciją, kuria jos disponuoja pagal savo kompetenciją ir kad jos neprivalo teikti informacijos, kurios neturi.

Nors Atsakovė, kaip tvirtinama atsiliepime, vadovavosi ir Teisės gauti informaciją įstatymu, tačiau Komisija sprendžia, jog šiuo atveju šis teisės aktas netaikytinas, nes Pareiškėjo laiško turinys nėra susijęs su kokios nors konkrečios informacijos ar duomenų, kuriais disponuoja Administracija, pateikimu Pareiškėjui.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (minėta, toliau – LVAT) yra konstatavęs, jog tuo atveju, kai asmuo, paduodamas skundą administraciniam teismui, ginčija šiam asmeniui pateikto atsakymo į jo kreipimąsi apimtį bei teigia, kad jam nebuvo tinkamai atsakyta į keltus klausimus, išvada apie ginčijamo rašto pobūdį paprastai gali būti daroma tik iš esmės išnagrinėjus pareišką reikalavimą dėl atitinkamo atsakymo panaikinimo (2024 m. rugsėjo 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-257-415/2024).

Kiekvieno individualaus ginčo atveju turi būti nustatytos tam ginčui išspręsti reikšmingos aplinkybės, kurias teismas, laikydamasis įrodymų vertinimo taisyklių turi įvertinti pagal atitinkamus teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 56 straipsnio 7 dalyje įtvirtinta įrodymų vertinimo taisyklė, kurioje nustatyta, kad jokie įrodymai teismui neturi iš anksto nustatytos galios; teismas įvertina įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais. Aptartas ABTĮ nustatytas įrodymų vertinimas, kaip objektyvios tiesos nustatymo procesas, grindžiamas teismo vidiniu įsitikinimu, kurį lemia visapusiškas, išsamus ir objektyvus bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimas, ginčui spręsti taikytinos įstatymų normos, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijai (LVAT 2024 m. gegužės 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-748-575/2024).

Nagrinėjamos bylos kontekste pažymėtina, kad viešojo administravimo srityje priimami įvairaus pobūdžio aktai, tačiau ne visų jų teisėtumas ir pagrįstumas gali būti tikrinamas administraciniuose teismuose. Administraciniai aktai, dėl kurių galima pateikti skundą pagal ABTĮ 5 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir 23 straipsnio 1 dalį, yra visi viešojo administravimo subjektų priimti aktai, nepaisant tų aktų formos, taip pat veiksmai (neveikimas), sukeltiantys asmeniui teises pasekmes, t. y. darantys įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams (žr., pvz., LVAT 2009 m. liepos 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS146-391/2009). Kai skundžiamas aktas ar veiksmas akivaizdžiai nesukelia jokių teisinių pasekmių, toks aktas ar veiksmas negali būti ginčo administraciniame teisme objektu. Nagrinėdamas skundus dėl teisių pasekmių negalinčių sukelti ir nesukeliančių aktų ar veiksmų, teismas asmens teisių apginti negalėtų, nes net ir patenkinus skundą, asmens teisių ir pareigų apimtis (jo teisių ir pareigų bei įstatymo saugomų interesų gynimo požiūriu) nepasikeistų, o pats procesas būtų iš esmės beprasmis (LVAT 2008 m. rugsėjo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS525-540/2008; 2009 m. liepos 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS146-391/2009; 2010 m. balandžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS822-172/2010; 2010 m. spalio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS143-560/2010; 2016 m. vasario 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS78-143/2016).

Savo ruožtu konstatavimas, jog skundžiamas aktas ar veiksmas (neveikimas) neturi įtakos asmens materialiosioms teisėms ar pareigoms, nesukelia asmeniui teisių pasekmių, savo esme yra materialiojo teisinio pobūdžio išvada, nes ji reiškia, jog atitinkamas aktas ar veiksmas (neveikimas) neturi įtakos asmens materialiosioms teisėms ar pareigoms (žr., pvz., LVAT 2021 m. rugsėjo 15 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-473-442/2021; 2021 m. gruodžio 15 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-800-756/2021). Todėl išvada, kad skundžiamas aktas ar veiksmas (neveikimas) nesukelia asmeniui teisių pasekmių, yra pagrindas teismo sprendimu atmesti skundą – materialiojo teisinio pobūdžio aplinkybės, susijusios su pareiškėjo teise į reikalavimo patenkinimą, turi būti analizuojamos bylos nagrinėjimo iš esmės metu. Jei bylos nagrinėjimo metu nustatoma, kad besikreipęs teisminės gynybos asmuo neturėjo materialiosios reikalavimo teisės arba tokia teisė išnyko, ši aplinkybė yra reikšminga teismui priimant byloje atitinkamą procesinį sprendimą dėl bylos baigties (žr., pvz., LVAT 2011 m. rugsėjo 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS146-321/2011; 2020 m. balandžio 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-303-556/2020; 2022 m. kovo 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-128-624/2022).

Iš VAĮ sąvokų apibrėžimo, kito pateikto teisinio reglamentavimo ir Pareiškėjo laiško turinio spręstina, kad šis Pareiškėjo kreipimasis į Administraciją negali būti vertinamas kaip konkretus

prašymas atlikti veiksmus, suteikti Pareiškėjui finansinę paramą sportinėms varžyboms, ar kt. Kaip teigė Pareiškėjas posėdžio metu, laiške Administracijai buvo išsakytos problemos dėl sporto finansavimo, tačiau šiuo laišku Pareiškėjas neprašė skirti finansavimo. Pareiškėjas abstrakčiai dėsto savo samprotavimus ir asmenines nuostatas sporto srities organizavimo ir finansavimo klausimais Savivaldybėje, atitinkamai atkreipiamas dėmesys į Pareiškėjo situaciją aptariamose srityse. Pareiškėjo laiške keliami klausimai Administracijai daugeliu atveju hipotetiniai („ar ji prisiima atsakomybę“; „<...> jei priklauso, tai kokia forma rajono Savivaldybė pasirūpino“; „ar Sporto centras yra ribotų galimybių reguliariai sportuojantiems rajono gyventojams <...>“ ir kt.), stokojantys konkretumo, jų turinį sudėtinga suprasti. Skunde Komisijai Pareiškėjas akcentuoja, kad laiške Administracijai išdėstė įvairius faktus ir argumentus, tačiau „atsakyme beveik nė vienas jų neaptiriamas, pavyzdžiui, dėl atitikimo tikrovės ir vertinimo.“ Skunde Komisijai Pareiškėjas taip pat teigia, kad „<...> į sukonkretintus klausimus neatsakyta pagal pateiktą formuluotę <...>“. Taigi, darytina išvada, kad Pareiškėjas turėjo lūkestį, jog Administracija jam atsakys tiksliai taip, kaip jis įsivaizdavo ir tikėjosi.

Pareiškėjo kreipimosi į Administraciją laiško turinys reiškia, kad Administracija neturėjo prievolės priimti konkretaus administracinio sprendimo. Atsižvelgiant į tai ir įvertinus, kad Pareiškėjo laišką Administracija vertino kaip prašymą, į kurį atsakoma pagal Taisyklių 45.4 papunkčio reikalavimus, t. y. laisva forma, Komisija sprendžia, jog Administracijos Raštas atitinka Taisyklių 45.4 papunkčio turinį.

Pagal Taisykles, prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją ir pagal prašymo turinį.

Komisija vertina, kad Administracija į Pareiškėjo klausimus atsakė veikdama savo kompetencijos ribose, atsakydama į klausimus tiek, kiek tai buvo įmanoma pagal užduotų klausimų pobūdį. Kitą vertus, Komisija iš dalies nesutinka su Atsakovės atsiliepime pateikta pozicija, jog Rašte pateikti Administracijos atsakymai yra išsamūs, Komisija vertina, kad pateikti atsakymai yra pakankamai lakoniški, formalizuoti. Nepaisant minėtų trūkumų, nagrinėjamu atveju Komisija vertina, kad skundžiamas Raštas yra informacinio pobūdžio ir jame pateikta bendro pobūdžio informacija, kuri Pareiškėjui nesukelia jokių teisinių pasekmių. Rašte nėra viešojo administravimo subjekto Pareiškėjui nustatytų arba suteikiamų teisių ir pareigų (jis nedaro įtakos Pareiškėjo teisiniam statusui), todėl Raštas VAI prasme nėra laikytinas individualiu administraciniu aktu, kuris nagrinėtinas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) ir ABTĮ nustatyta tvarka. Rašte Pareiškėjo atžvilgiu nėra imperatyviai suformuluotų privalomų elgesio taisyklių, nėra taikytos jokios neigiamo poveikio priemonės. Pareiškėjo teisių ir pareigų apimtis dėl skundžiamo Rašto nepasikeitė. Rašte pateikta tik informacija Pareiškėjui rūpimais klausimais, nors, sutinkamai su Atsakovės pozicija, ne tokia, kokios Pareiškėjas tikėjosi, t. y. kuri tenkintų jo lūkesčius.

Dėl nenurodytos Rašto apskundimo tvarkos, Komisija pažymi, kad tokie Administracijos veiksmai nesiderina su geru viešojo administravimo principu, tačiau šioje byloje matyti, kad Rašto apskundimo tvarkos nenurodymas Pareiškėjui nesutrukdė tinkamai ir laiku pateikti skundą Komisijai. Todėl esant tokioms aplinkybėms, kuomet Pareiškėjui atsakyta Raštu, nesukeliančių teisinių pasekmių, ir jame nenurodyta Rašto apskundimo tvarka, Komisija sprendžia, jog tai nėra pagrindas naikinti Raštą ar įpareigoti Administraciją iš naujo pateikti atsakymą Pareiškėjui, ar įpareigoti atlikti kitus veiksmus.

IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, jog Komisija priima sprendimą nutraukti bylą, jeigu byla nepriskirtina Komisijos kompetencijai.

Atsižvelgdama į byloje nustatytas aplinkybes ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

bylą pagal pareiškėjo V.R. skundą nutraukti, kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Svetlana Sinkevičienė